

תאריך עדכון : 04/2018

דרכי מחקר וכתובה אקדמית במחשבת ישראל

מס' הקורס : 30024/01

המרצה : ד"ר א. מלאכי

סוג הקורס : הרצאה

שנת הלימודים : תשע"ט

סמסטר : א + ב

היקף שעות : 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. [מטרות הקורס](#) (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקניית רקע תיאורטי וכלים מעשיים למחקר וכתובה מחקרית במחשבת ישראל, במיוחד לצרכי חיבור עבודה סמינריונית, הגשת הצעות מחקר לתואר שני ושלישי, כתיבת תיזה, עבודת דוקטור ומאמר מדעי, השתתפות בכנסים מדעיים וכיו"ב. הכל, תוך מתן דגש על מתודולוגיות ממוחשבות.

ב. [תוכן הקורס](#): (רציונל, נושאים)

רקע תיאורטי בחקר מחשבת ישראל; הכרה ותרגול של מיומנויות ספרייה; חיפוש בקטלוגים ממוחשבים; ספרות ראשית וספרות משנית, כתבי יד, דפוסים, מהדורות מדעיות/ביקורתיות; קריאה ביקורתית - ניתוח וטיעון מול סיכום; המבנה של המחקר האקדמי; כללי הרישום הביבליוגרפי; כתיבה ועריכה באמצעות מחשב.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאה פרונטלית ודיונים משותפים.

תרגול באמצעות הכנת מטלות ודיון בהן.

טיפול פרטני בעבודת סיכום של הסטודנטים במסגרת של פגישות אישיות. פרונטציות של הסטודנטים.

הקורס יתנהל בחלקו במעבדת מחשבים באמצעותם נלמד ונתרגל, ויכלול גם הדרכה בספרייה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' שיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1.	פתיחה - מטרת הקורס "פילוסופיה יהודית" ו"מחשבת ישראל"	
2.	מגמות בחקר ההגות היהודית	
3.	קריאה ביקורתית בטקסטים	
4.	קריאה ביקורתית בטקסטים - תרגול	
5.	החידוש והשכנוע כבסיס לאיכות המחקר האקדמי	
6.	רקע ביבליוגרפי: ספרות ראשית, ספרות משנית, כתבי יד, דפוסים, תרגומים, מהדורה מדעית / ביקורתית	
7.	טקסטים מחקריים ומאפייניהם: עבודה סמינריונית, הצעת מחקר, תזה ודיסרטציה, מאמר מדעי, הצעת הרצאה לכנסים.	
8.	שלבי המחקר	
9.	שלבי המחקר - תרגול	
10.	מיומנויות הספרייה הממוחשבת: קטלוגים, ומאגרים: איתור ורישום פריטים ביבליוגרפיים	
11.	מיומנויות הספרייה הממוחשבת - תרגול	
12.	כלים לדוגמא לטיפול במאגר המסמכים: שירותי ענן, PDF, AGENT RANSACK ,EVERYTHING ,OCR	
13.	מבנה המחקר האקדמי	
14.	מבנה המחקר האקדמי	
15.	הלשון והסגנון	
16.	יסודות בעיבוד תמלילים: גופן, פסקה, תבנית	
17.	תרגול	
18.	סגנונות פסקה	
19.	תרגול	
20.	כותרות, הערות שוליים, הפניות מצטלבות, תוכן עניינים	
21.	עיבוד תמלילים: קיצור תהליכים – הקלטות מאקרו	
22.	תרגול	

	עיצוב הטקסט	23.
	טיפול פרטני בעבודות סטודנטים	24.
	טיפול פרטני בעבודות סטודנטים	25.
	טיפול פרטני בעבודות סטודנטים	26.
	פרזנטציות של הסטודנטים	27.
	פרזנטציות של הסטודנטים וסיכום	28.

ג. חובות הקורס :

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: (א) ביצוע מטלות ביניים (ב) מטלה מסכמת בסיום הקורס. (ג) השתתפות בהדרכה מטעם הספרייה. הסטודנטים יהיו רשאים להשתמש בכל עבודה שכתבו או שהם כותבים בקורסים אחרים, כמטלה מסכמת, ובלבד שיביאו בה לידי ביטוי את הנושאים הנלמדים בקורס ויישמו אותם.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): הערכת השתתפות בקורס ואיכות מטלות הביניים (40%) הערכת מטלת סיכום (60%).

ד. בביליוגרפיה נבחרת : (חובה/רשות)

י' כהן, 'יסודות שיטתיים בחקר הפילוסופיה היהודית בזמננו: וולפסון, גוטמן ושטראוס', דעת 38 (תשנ"ז), עמ' 105-126.

י' כהן, תבונה ותמורה: פנים בחקר הפילוסופיה היהודית ותולדותיה, ירושלים תשנ"ז.

ר' ישפה, פילוסופיה יהודית בימי הביניים: מרב סעדיה גאון עד הרמב"ם, רעננה תשס"ה-2005, כרך א', עמ' 7 - 142 (והביבליוגרפיה שם).

ז' לבנת, הרטוריקה של המאמר המדעי: הלשון וקהיליית השיח, רמת גן תשע"א.

א' רביצקי, 'על חקר הפילוסופיה היהודית בימי הביניים', על דעת המקום: מחקרים בהגות היהודית ובתולדותיה, ירושלים 1991, עמ' 129-141.

ש' סלע, בניית בסיס טכסטואלי והפעלתו, מידע (אוניברסיטת בר-אילן), 2000.
ש' סלע, סגנונות WORD: פתרון יעיל לבעיית העיצוב של המסמך האקדמי, מידע (אוניברסיטת בר-אילן), 2009